

KÄSKKIRI

02.01.2018 nr 1-5/1

Taotlusvoorus "Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi integratsiooni valdkonna 2017. aasta viies avalik taotlusvoor" esitatud taotluste rahuldamata jätmine

Vabariigi Valitsuse 31. mai 2012. a määruse nr 39 „Siseministeeriumi põhimäärus“ § 28 punktide 5 ja 21 ning siseministri 3. veebruari 2017. a käskkirja nr 1-3/18 „Siseministeeriumi protseduurireeglid Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi vahendite kasutamiseks perioodil 2014–2020“ punkti 7.2.1 alusel ja lähtudes kantsleri 10. novembri 2017. a käskkirjaga nr 1-5/114 „Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi 2017. a integratsiooni valdkonna viienda avaliku taotlusvooru hindamiskomisjoni moodustamine“ moodustatud hindamiskomisjoni 20. detsembri 2017. a protokollilisest otsusest nr 14-8.6/495-1

1. Jätan rahuldamata järgnevad Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi integratsiooni valdkonna 2017. aasta viiendas avalikus taotlusvoorus esitatud taotlused taotlusvooru eelarve lõppemise tõttu:

1.1. MTÜ Töötuba Ratastel taotlus AMIF2017-9 „INTER EST“ (72,67 punkti).

1.1.1. Hindamiskomisjoni poolt välja toodud asjaolud:

- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 1.1 sisule, mille kohaselt hinnatakse projekti vastavust taotlusvooru eesmärkidele. Projekt vastab üldjoontes taotlusvooru eesmärkidele ja on asjakohane. Taotleja on välja toonud üldised teavitustegevused projekti tegevustest ja tulemustest teavitamiseks, kuid ei ole piisavalt põhjalikult kirjeldanud, kuidas taotluses esitatud teavitustegevused toetavad taotlusvooru otsese sihtrühma, rahvusvahelise kaitse saanud isikute osalemist programmis;
- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 1.2 sisule, mille kohaselt hinnatakse projekti vajalikkuse põhjendatust. Kuna taotluses on suures osas refereeritud taotlusvooru juhendis toodud vajalikkuse põhjendusi, ei ole võimalik täpselt hinnata taotleja omapoolset arusaama programmi vajalikkusest;
- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 1.3 sisule, mille kohaselt hinnatakse taotluses toodud tegevuste otstarbekust. Taotluses kirjeldatud tegevused on üldiselt otstarbekad ning nende tegevusulatus on väga mitmekesine. Kuna tegevuste sihtgrupp ei ole homogeenne, vastavad plaanitavad tegevused samuti erinevatele vajadustele ja ootustele, kuid taotluses ei ole tegevuste valikuid põhjendatud. Lisaks ei selgu taotlusest, kas projekti vältel tehakse vajadusel tegevusplaani korrekture, kui sihtgrupi eelistused peaksid olulisel määral erinema taotleja poolt välja toodud tegevuste loetelust. Samuti ei ole taotleja arvestanud taotluse koostamise juhendis toodud nõudega, et programmi tegevused peavad jagunema kaheks etapiks:

programmi piloteerimine ja vajadusel selle täiendamine ning programmi elluviimine. Vastavalt taotluse juhendile oli programmi üheks tingimuseks arvestada sihtrühma sotsiaalse, kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse ning territoriaalse hajutatusega. Taotleja ei ole üheselt kirjeldanud, kuidas taotluses toodud tegevused eelnimetatud aspektidega arvestavad. Samuti ei ole selgelt mõistetav, millised on piirkonnad ning organisatsioonid, keda projekti tegevustesse kaasatakse. Lisaks ei ole taotleja kirjeldanud, mille jaoks töötatakse välja 6 töövihikut ning kuidas need toetavad ülejäänuid taotluses toodud tegevusi;

- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 2.1 sisule, mille kohaselt hinnatakse tegevuskava selgust ja teostatavust. Taotleja on suures osas kirjeldanud tegevusi, mida projektiperioodil kavatakse ellu viia, kuid mitte elluviidava programmi enda üldist kontseptsiooni. Taotlusest ei selgu üheselt, kui suurtes rühmades ja kuidas kavatakse programmi läbi viia ning taotleja ei ole esitanud programmi läbiviimiseks vajaliku metoodika ja metoodiliste materjalide väljatöötamise kirjeldust. Samuti on küll välja toodud programmis osalejatelt tagasiside kogumine, kuid ei ole täpsemalt kirjeldatud, millal ja kuidas tagasisidet plaanitakse koguda. Taotlusvormi punktis 9.4 välja toodud infovõrgustikud on kindlasti olulised sihtgrupi jõudmisel, kuid välja on toodud ainult loetelu võimalikest võrgustike liikmetest ning pole kirjeldatud nende potentsiaalset rolli. Projekti teostatavuse juures tekitab küsimusi ka töövihikute rakendamisel vahekeele puudumine. Kuigi projektimeeskonda on planeeritud kaasata kogemustega eesti keele õpetaja, pole selgitatud, miks just konkreetse meetodi kasutamine kõige efektiivsem on. Taotlusest ei selgu, kas keeleõppe meetodi valik on seotud konkreetse sihtgrupi eripäradega ja toetab asjaolu, et sihtgrupp on heterogeenne;
- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 2.2 sisule, mille kohaselt hinnatakse, kuidas aitavad tegevused kaasa projekti eesmärkide saavutamisele. Üldjoontes on taotluses kirjeldatud tegevused suunatud projekti eesmärkide saavutamisele, kuid taotluses ei ole piisavalt põhjendatud, miks ja kuidas valitud tegevused aitavad kõige tõhusamalt kaasa projekti eesmärkide saavutamisele. Konkreetset sisutegevust on väga mitmekülgset ning ka praktilise väärtusega, kuid üheselt ei ole selge tegevuste ellu viimise tehniline pool, näiteks kuidas plaanitakse jõuda sihtgrupi. Samuti ei ole taotleja tegevus- ja ajakavas arvestanud vajaduse ning ajalise ressursiga, mis kulub materjalide ja tegevuste kooskõlamiseks vastutava asutusega;
- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 2.3 sisule, mille kohaselt hinnatakse projekti konkreetset mõju sihtrühmale. Taotluses on mõju sihtrühmale kirjeldatud üldsõnaliselt ning piisavalt ei ole põhjendatud, millist konkreetset tulemust ja mõju projekti elluviimisega nii otseselt kui kaudselt sihtrühmale avaldatakse;
- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 2.4 sisule, mille kohaselt hinnatakse projekti eesmärkide ja oodatavate tulemuste/väljundite vastavust. Projekti eesmärgid ja oodatavad tulemused on küll üldjoontes vastavuses, kuid eesmärkide ja tulemuste loetelud on väga üldsõnaliselt ning kattuvad paljuski taotluse koostamise juhendis sõnastatuga. Oodatavate tulemuste raames ei ole kajastatud piloteerimisega seotud eesmärke ning selgitanud, mida kultuuri- ja spordiprogrammi läbimine võimaldab sihtrühmal edaspidi paremini teha;
- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 2.5 sisule, mille kohaselt hinnatakse projekti tulemuste jätkusuutlikkust. Projekti jätkusuutlikkust on taotluses kirjeldatud liiga üldsõnaliselt ja väheselt. Puudub kirjeldus, kuidas oleks edaspidi Eestis rahvusvahelise kaitse saanud isikutele võimalik kultuuri- ja spordiprogrammi pakkuda ning ei ole täpsustatud, milline on projekti tulemusena tekkiva koostöövõrgustiku jätkusuutlikkus pärast projekti lõppu. Taotlusest ei tule üheselt välja, milline on erinevate osapoolte võimalik roll projekti järgselt ning kes monitooringu põhjal välja toodavad muudatusettepanekud võiks potentsiaalselt ellu

viia, kas aktiivsed rahvusvahelise kaitse saajad ise või pigem kujunenud tugivõrgustik;

- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 3.1 sisule, mille kohaselt hinnatakse, kui täpselt hinnatud ja realistlikud/asjakohased on planeeritud kulud võrreldes projektis ette nähtud tegevuste ja väljunditega ning kui põhjendatud on pakutud eelarve projekti rakendamiseks. Sihtrühmaga seotud kulud moodustavad enamuse projekti kõigist kuludest ning kuna tegevused on eripalgelised, siis annab see märku läbi mõeldud eelarvest. Samuti on eelarves mõeldud sihtgrupi hajaasustusest tulenevatele transpordi ja majutuskuludele, kuid taotleja ei ole piisavalt kirjeldanud, millised on projekti läbiviimise piirkonnad, mistõttu ei ole võimalik realistlikult hinnata eelarves toodud lähetuskulude asjakohasust. Lisaks, kuna taotleja ei ole taotluses esitanud ühel üritusel osalevate otsesesse sihtrühma kuuluvate inimeste arvu, siis tekivad küsimused nii toitlustuse kui transpordikulude osas, nt tunduvad toitlustusele planeeritud vahendid proportsionaalselt liiga suured;
- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 3.2 sisule, mille kohaselt hinnatakse, mil määral on kavandatud kulud vajalikud projekti elluviimiseks ning kas projekti kulutused toetavad eelkõige sihtgrupi huvides läbiviidavate tegevuste teostamist. Projekti eelarves toodud kulud on üldiselt vajalikud projekti elluviimiseks, kuid eelarves on jäetud arvestamata taotluse juhendis nõutud meetodiliste materjalide väljatöötamisega;
- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 4.2 sisule, mille kohaselt hinnatakse, kas projektijuhil ja/või projekti meeskonnaliikmetel on vajalik oskusteave ja kogemused projekti edukaks elluviimiseks. Projektijuhil ja projekti meeskonnal on osaline oskusteave ja kogemused projekti elluviimiseks, samuti on kaasatud eesti keele õpetaja, kuid projekti meeskonna komplekteerimisel pole arvesse võetud sihtrühma eripärade, eelkõige erinevate keelevajadustega (nt araabia). Samuti ei selgu taotlusest, kes kaasatud meeskonnaliikmetest töötab välja programmi läbiviimise meetodika ja meetodilised materjalid ning kes ja kuidas analüüsib programmi mõju sihtrühmale.

1.2. OÜ Digitally Yours taotlus AMIF2017-10 „LIVEstonia 2: rahvusvahelise kaitse saanud uussisserändajate kultuurilise kohanemise toetamine“ (75,33 punkti).

1.2.1. Hindamiskomisjoni poolt välja toodud asjaolud:

- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 1.1 sisule, mille kohaselt hinnatakse projekti vastavust taotlusvooru eesmärkidele. Projekt vastab üldjoontes taotlusvooru eesmärkidele, kuid taotleja ei ole piisavalt põhjalikult kirjeldanud, milline toetuse taotleja poolt pakutav kultuuri- ja spordiprogramm tervikuna välja näeb ning milliseid reaalseid tegevusi plaanitakse programmi raames läbi viia. Taotleja on suurt rõhku asetanud uuringute läbiviimisele, mis küll annavad eeldatavasti sisendi sisutegevusteks, kuid on pealiskaudselt põhjendatud, miks väljapakutud mudelid toetavad kõige efektiivsemalt taotlusvooru eesmärke;
- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 1.2 sisule, mille kohaselt hinnatakse projekti vajalikkuse põhjendatust. Projekti vajalikkust on taotluses kirjeldatud üldsõnaliselt ning suuresti tuginedes taotlusvooru juhendis väljatoodule, mistõttu ei selgu üheselt, millist kasu toovad rahvusvahelise kaitse saanud isikute kohanemisele just kultuuri- ja spordiüritused. Samuti ei ole taotluses kirjeldatud hetkel rahvusvahelise kaitse saajatele pakutavaid teenuseid ja tegevusi ning nende kitsaskohti antud valdkonnas, et selguks täpsemalt projekti vajalikkuse põhjendus;
- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 1.3 sisule, mille kohaselt hinnatakse taotluses toodud tegevuste otstarbekust. Taotluses on kirjeldatud kontseptuaalset lähenemist ning tegevused on üldjoontes otstarbekad, kuid sisuliselt põhjendamata. Programmi üheks tingimuseks vastavalt taotluse juhendile oli arvestada sihtrühma

sotsiaalse, kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse ning territoriaalse hajutatusega, samas kui taotlusest ei selgu üheselt, kuidas projekti tegevused tegelikult nende tingimustega arvestavad. Taotleja ei ole piisavalt kirjeldanud programmi raames läbiviidavaid üritusi ning ei ole põhjendanud nende vajalikkust, nt ei ole selge, kuidas plaanitakse moodustada grupe, kuidas täpselt arvestatakse kirjeldatud põhimõtete tegevuste elluviimisel jm. Taotleja on taotluses esitanud 1-2-3 mudeli piloteerimiseks kogu projekti perioodi vältel ning kolm uuringut, mille tulemuste põhjal tehakse programmi vajadusel muudatused, kuid ei ole üheselt selge, kuidas ja mil määral on taotleja arvestanud nõudega, et programmi tegevused peavad jagunema kaheks etapiks: programmi piloteerimine ja vajadusel selle täiendamine ning programmi elluviimine. Programmi pidev muutmine vastavalt uuringute tulemustele kogu projekti perioodi vältel ei võimalda programmi elluviidavate tegevuste pikemaajalisemat monitoorimist ja järjepidevust, vaid kajastab lühiajalisi kõikumisi osalejate tagasisides ilma tervikpilti andmata programmi tegevuste vajalikkusest ja asjakohasusest. Taotleja on pannud suurt rõhku uuringute läbiviimisele, kuid jääb ebaselgeks, kuidas täpselt plaanitakse uuringus osalejateni jõuda ja neid uuringusse kaasata. Uuringute eesmärki on küll põhjendatud, kuid nende ajaline osa projekti tegevustest moodustab kolm kuud, mis on kogu projekti tegevusi arvestades ebaproportsionaalne;

- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 2.1 sisule, mille kohaselt hinnatakse tegevuskava selgust ja teostatavust. Projekti tegevuskava on kirjeldatud ja teostatav, kuid seda on liiga vähe sisuliselt põhjendatud. Taotleja on esitanud nimekirja plaanitavatest tegevustest, ilma selgelt põhjendamata, miks just neid tegevusi on tarvis taotlusvooru eesmärkide saavutamiseks läbi viia. Tegevuskava on liialt pealiskaudne, sh ei ole üheselt mõistetav, kui suurtes rühmades ja kuidas kavatakse programmi läbi viia; piisavalt ei ole põhjendatud taotluses esitatud meetodika (1-2-3 mudel) asjakohasust programmi läbiviimiseks ning puudub meetodiliste materjalide väljatöötamise kirjeldus. Samuti on jäetud selgitamata, kuidas plaanitakse saavutada kontakt esmase sihtgrupiga, seda eelkõige just eeluuringute valguses. Kvantitatiivse uuringu puhul pole kirjeldatud sihtgrupi eripäradega arvestamist. Välja on toodud küll koolitusvajadus digitaalse kirjaoskuse näol, kuid üheselt ei selgu, millal ja kuidas plaanitakse koolitusvajadus realiseerida. Lisaks on tegevuste asukohtade määratlemine jäänud punktis 10.2 toodud tegevuste ajakava põhjal suures osas Tallinna ja Tartu keskseks, mis taotlusvooru sihtgruppi arvestades ei pruugi olla asjakohane;
- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 2.2 sisule, mille kohaselt hinnatakse, kuidas aitavad tegevused kaasa projekti eesmärkide saavutamisele. Suures osas on kirjeldatud tegevused suunatud projekti eesmärkide saavutamisele, kuid taotleja ei ole piisavalt põhjalikult kirjeldanud, kuidas läbiviidavad tegevused toetavad sihtrühma eesti keele praktiseerimist. Taotluses kirjeldatud plaanitavate tegevuste põhjal on detailsemalt keeruline nende otstarbekust hinnata, kuna suur rõhk on pandud justnimelt erinevatele uuringutele, mis alles täpsemad tegevused välja selgitavad. Samuti ei ole taotleja oma tegevustes arvestanud vajaduse ning ajalise ressursiga, mis kulub materjalide ja tegevuste koostöötamiseks vastutava asutusega;
- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 2.3 sisule, mille kohaselt hinnatakse projekti konkreetset mõju sihtrühmale. Taotleja on kirjeldanud üldsõnaliselt projekti mõju otsesele sihtrühmale, kuid ei ole üheselt mõistetav, millist mõju avaldab projekt kaudsele sihtrühmale (kultuuri- ja spordiasutuste töötajad ja esindajad, püsielanikud, üldine avalikkus). Samuti on keeruline hinnata projekti konkreetset mõju sihtrühmale, kuna üheselt ei selgu tegevustes osalemise põhimõtted. Lisaks ei selgu taotlusest täpsemalt, kuidas elluviidavad tegevused mõjutavad eesti keele

praktiseerimist, muuhulgas ei ole kirjeldatud mitteformaalsete õppemetoodikate kasutamist;

- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 2.4 sisule, mille kohaselt hinnatakse projekti eesmärkide ja oodatavate tulemuste/väljundite vastavust. Projekti eesmärgid ja oodatavad tulemused on üldjoontes vastavuses, kuid taotleja ei ole kirjeldanud oodatavate tulemuste/väljundite juures koolituste läbiviimist, mis on välja toodud taotluse punktis 9.3. Kuna taotleja on taotluses toonud välja ühe sihtrühmana ka teisese sihtgrupi ehk kohaliku kogukonna, kellele on samuti projekti tegevused suunatud, siis ei selgu oodatavatest tulemustest üheselt nende olukord projekti järgselt, näiteks nende teadlikkuse kasv või taoliste ürituste edaspidine iseseisev korraldamine, neis osalemine jne;
- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 2.5 sisule, mille kohaselt hinnatakse projekti tulemuste jätkusuutlikkust. Projekti jätkusuutlikkust on taotluses kirjeldatud üldsõnaliselt ning liialt vähe põhjendatud. Ei ole üheselt aru saada, kuidas edaspidi oleks Eestis rahvusvahelise kaitse saanud isikutele võimalik kultuuri- ja spordiprogrammi pakkuda. Samuti ei ole üheselt põhjendatud, milline on projekti tulemusena tekkiva koostöövõrgustiku jätkusuutlikkus pärast projekti lõppu. Näiteks on taotluses mõeldud küll uuringule, mis võtaks kokku kogu piloteerimise ja annaks omakorda sisendi jätkutegevusele, kuid pole niivõrd keskendunud näiteks tugivõrgustiku või muu koosluse tekkimisele, mis edaspidi oleks huvitatud ise vastavasisuliste tegevuste planeerimisest ja elluviimisest (nt aktiivsete rahvusvahelise kaitse saajate tekkimisest vms). Kuna tegevuste käigus planeeritakse kasutada kolme mudelit, siis oleks jätkusuutlikkuse all kindlasti olnud oluline välja tuua, et projekti tulemusena on selge, millised mudelid töötavad paremini ning millised vajaksid modifitseerimist. See tagaks järjepidevuse jätkutegevuste planeerimisel;
- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 3.1 sisule, mille kohaselt hinnatakse, kui täpselt hinnatud ja realistlikud/asjakohased on planeeritud kulud võrreldes projektis ette nähtud tegevuste ja väljunditega ning kui põhjendatud on pakutud eelarve projekti rakendamiseks. Projekti eelarves toodud kulud on üldjoontes vajalikud. Ebaselgeks jääb see, et projekti eelarves on arvestatud erinevate teavitusmaterjalide disainikuludega, kuid taotluses ei ole kirjeldatud infomaterjalide väljatöötamist. Taotleja ei ole kirjeldanud taotluse juhendis nõutud omapoolset nägemust programmi koolitus- ning meetodilistest materjalidest, millega pole arvestatud ka eelarves. Kuigi projekti eelarves on põhjendatud tööjõukulude suurt osakaalu, siis terviklikku eelarvet vaadates on 66,67% osakaal ebamõistlik. Samal ajal on reaalseste sihtrühmale suunatud tegevuste elluviimiseks planeeritud ainult 14,49% kogukuludest, millest omakorda moodustab suure osa näiteks uuringute läbi viimine, mis ei ole otseselt sihtrühmale suunatud tegevus;
- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 3.2 sisule, mille kohaselt hinnatakse, mil määral on kavandatud kulud vajalikud projekti elluviimiseks ning kas projekti kulutused toetavad eelkõige sihtgrupi huvides läbiviidavate tegevuste teostamist. Projekti kogueelarvest moodustavad ebaproportsionaalselt suure osa personalikulud ning ebaproportsionaalselt väikese osa sihtrühmaga seotud tegevuste kulud. Toetuse taotleja on eelarves küll tööjõukulude suurt proportsiooni mõnevõrra põhjendanud, kuid sellest hoolimata ei selgu, miks on projekti eesmärgi silmas pidades projekti otsesele sihtrühmale suunatud tegevustele võrreldes tööjõukuludega arvestatud oluliselt vähem vahendeid;
- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 4.1 sisule, mille kohaselt hinnatakse, kas taotlejal on piisavalt vahendeid projekti rakendamiseks. Taotluses on eesti keele praktiseerimise võimalus tegevuste raames läbiv teema, samas on taotluses esitatud lahendus üldsõnaline ning ei selgita piisavalt, kes ja kuidas seda suudab teha;

- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 4.2 sisule, mille kohaselt hinnatakse, kas projektijuhil ja/või projekti meeskonnaliikmetel on vajalik oskusteave ja kogemused projekti edukaks elluviimiseks. Projektijuhil ja projekti meeskonnal on piisav oskusteave ja kogemused projekti elluviimiseks, kuid taotlusest ei selgu, kes kaasatud meeskonnaliikmetest töötab välja programmi läbiviimise metoodika ja metoodilised materjalid.
2. Käesolevat käskkirja võib vaidlustada halduskohtumenetluse seadustiku § 46 lõike 1 kohaselt halduskohtus 30 päeva jooksul käskkirja teatavakstegemisest arvates.

(allkirjastatud digitaalselt)

Lauri Lugna
kantsler